

Elektros energijos rinkos stebėsenos ataskaita už 2023 m. I pusmetį

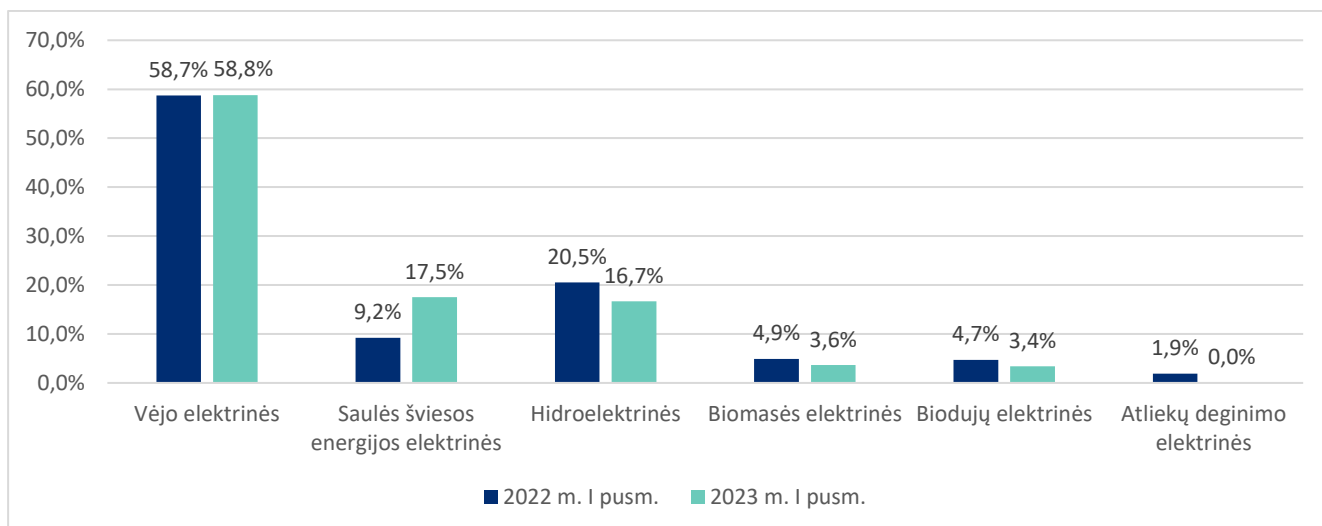
Atsinaujinantys energijos ištekliai

1 lentelė. Elektros energijos gamyba 2022 m. ir 2023 m. I pusm., GWh ir 2023 - 2022 m. I pusm. pokytis, proc.

	2022 m.			2023 m.		Pokytis
	I pusm.	II pusm.	Iš viso:	I pusm.	2023-2022 m. I pusm.	
Elektros energijos gamyba	2 232,9	2 016,9	4 249,8	2 574,4	15,3%	
Neatsinaujinančių išteklių elektrinės	764,7	940,4	1 705,1	790,5	3,4%	
Atsinaujinančių išteklių elektrinės	1 468,3	1 076,5	2 544,7	1 783,8	21,5%	
Vėjo elektrinės	862,3	650,9	1 513,2	1 049,2	21,7%	
Saulės energijos elektrinės	135,1	138,4	273,4	312,3	131,1%	
Hidroelektrinės	301,5	155,6	457,0	297,1	-1,5%	
Kiti atsinaujinantys energijos ištekliai:	169,4	131,7	301,0	125,2	-26,1%	
<i>Elektrinės kūrenamos biomase</i>	72,0	67,8	139,7	65,1	-9,5%	
<i>Elektrinės, kūrenamos biodujomis</i>	69,4	63,9	133,3	60,2	-13,4%	
<i>Atliekų deginimo elektrinės</i>	28,0	0,0	28,0	0,0	-100,0%	

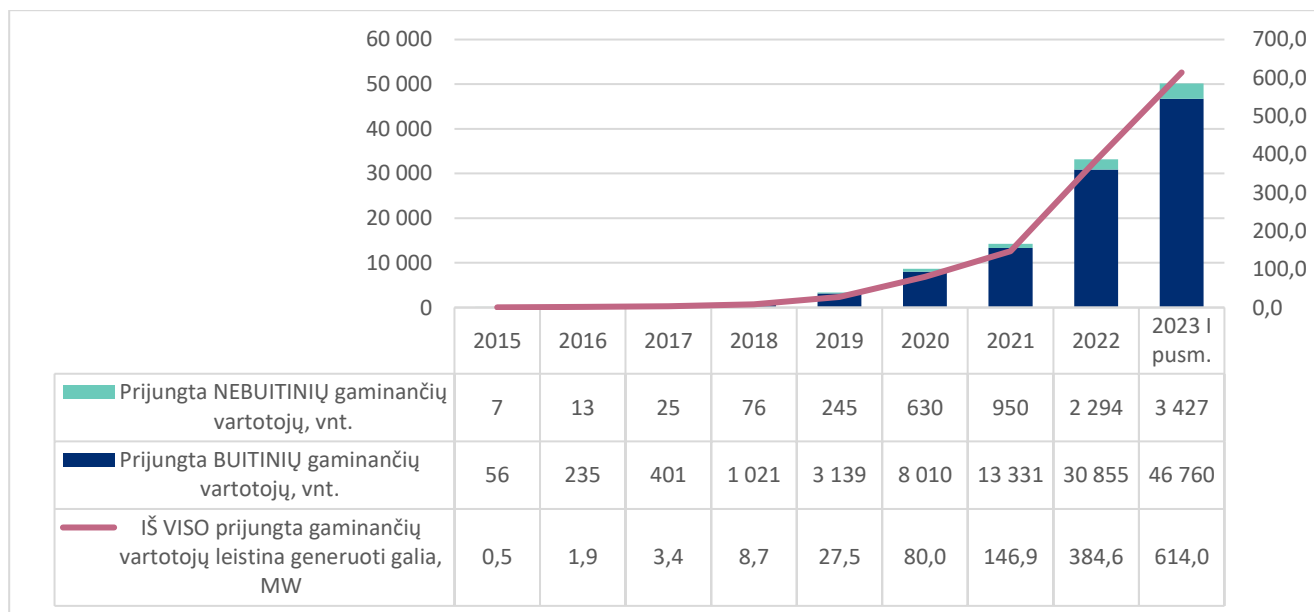
2023 m. I pusm. 69,3 proc. Lietuvoje pagamintos elektros energijos buvo iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau - AEI). Palyginus su 2022 m. I pusm., elektros energijos gamyba padidėjo 15,3 proc., nežymiai padidėjo gamyba neatsinaujinančių išteklių elektrinėse (+3,4 proc.), AEI elektrinėse - padidėjo daugiau nei penktadaliu (+21,5 proc.). 2023 m. I pusm., palyginti su 2022 m. I pusm., elektros energijos gamyba vėjo elektrinėse išaugo 21,7 proc., o saulės šviesos energijos elektrinėse - išaugo net 2,3 karto. Pastarąjį pokytį lėmė spartus naujų elektros energiją iš AEI gaminančių vartotojų (toliau - gaminantys vartotojai) prijungimas - per 2023 m. I pusm. gaminančių vartotojų skaičius padidėjo 1,5 karto. 2023 m. I pusm. hidroelektrinių pagaminamos energijos kiekis, palyginti su 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu, pakito nežymiai (-1,5 proc.).

1 pav. Energijos gamybos struktūra AEI elektrinėse 2022-2023 m. I pusr.

Didžiausią rinkos dalį bendroje AEI elektros energijos gamybos rinkos struktūroje 2023 m. I pusr., kaip ir 2022 m. I pusr., sudarė vėjo elektrinės (58,7 proc.), į antrą poziciją užkopė saulės šviesos energijos elektrinės (17,5 proc.), į trečią poziciją nukrito hidroelektrinės (16,7 proc.), nedidelę dalį sudarė biomasės elektrinės (3,6 proc.), biodujų elektrinės (3,4 proc.). Lyginant 2023 m. I pusr. su tuo pačiu 2022 m. laikotarpiu, pastebimai padidėjo saulės šviesos energijos elektrinių dalis (+8,3 proc.), vėjo elektrinių dalis beveik nepakito (+0,1 proc.), sumažėjo hidroelektrinių dalis (-3,9 proc.), taip pat sumažėjo kitų (biomasės, biodujų, atliekų deginimo) elektrinių dalis bendroje AEI elektros energijos gamybos rinkos struktūroje.

2 pav. Prijungtų gaminančių vartotojų skaičius ir vartotojų leistina generuoti galia

2023 m. I pusr. buitinių gaminančių vartotojų skaičius padidėjo iki 46 760 (palyginus su 2022 m. - 1,5 karto), o jų elektrinių leistina generuoti galia padidėjo iki 440,6 MW (palyginus su 2022 m. - 1,6 karto), nebutinių gaminančių vartotojų skaičius per 2022 m. padidėjo iki 3 427 (palyginus su 2022 m. - 1,5 karto), o jų elektrinių leistina generuoti galia padidėjo iki 173,5 MW (palyginus su 2022 m. - 1,7 karto). Bendrai 2023 m. I pusr. prijungta 17 038 gaminančių vartotojų ir jų skaičius, palyginus su 2022 m., padidėjo - 2,3 karto iki 50 187, o elektrinių leistina generuoti galia padidėjo 1,6 karto - iki 614,0 MW.

2023 m. I pusm. pabaigoje iš prijungtų gaminančių vartotojų 93,2 proc. sudarė buitiniai gaminantys vartotojai (2022 m. - 93,1 proc.), o jų elektrinių įrengtoji galia sudarė 71,8 proc. bendros prijungtų gaminančių vartotojų elektrinių įrengtosios galios (2022 m. - 73,1 proc.).

Importas

2 lentelė. Importuota elektros energija, 2022 m. ir 2023 m. I pusm., GWh ir importuotos elektros energijos pokytis, 2023-2022 m. I pusm., proc.

	2022 m.			2023 m.		Pokytis 2023-2022 m. I pusm.
	I pusm.	II pusm.	Iš viso	I pusm.		
Importuota elektros energija, GWh	6 031,4	5 188,4	11 219,9	5 255,5		-12,9%
<i>iš Latvijos</i>	2 483,8	1 594,0	4 077,8	2 450,9		-1,3%
<i>iš Švedijos</i>	2 364,0	2 665,4	5 029,3	2 382,6		0,8%
<i>iš Lenkijos</i>	342,5	762,0	1 104,5	257,4		-24,8%
<i>kitų šalių tarpsteminiai elektros energijos srautai</i>	841,1	167,1	1 008,2	164,6		-80,4%

2023 m. I pusm. Lietuva importavo 5,3 TWh elektros energijos kiekio, arba 3,2 karto daugiau nei eksportavo (1,6 TWh). Palyginti su 2022 m. I pusm., 2023 m. I pusm. importuotos elektros energijos kiekis sumažėjo -12,9 proc. - labiausiai iš Lenkijos (-24,8 proc.), Latvijos (-1,3 proc.), nežymiai pakito iš Švedijos (+0,8 proc.).

2023 m. I pusm. daugiausia importuota elektros energijos iš Latvijos (46,6 proc.), Švedijos (45,3 proc.).

Eksportas

3 lentelė. Eksportuota elektros energija, 2022 m. ir 2023 m. I pusm., GWh ir eksportuotos elektros energijos pokytis, 2023-2022 m. I pusm., proc.

	2022 m.			2023 m.		Pokytis 2023-2022 m. I pusm.
	I pusm.	II pusm.	Iš viso	I pusm.		
Eksportuota elektros energija, GWh	1 608,5	1 043,8	2 652,3	1 622,6		0,9%
<i>į Latviją</i>	42,2	84,4	126,6	69,7		65,1%
<i>į Švediją</i>	121,9	89,6	211,5	192,7		58,1%
<i>į Lenkiją</i>	1206,5	687,3	1893,7	1124,2		-6,8%
<i>kitų šalių tarpsteminiai elektros energijos srautai</i>	237,9	182,5	420,4	236,0		-0,8%

2023 m. I pusm. Lietuva eksportavo 1,6 TWh elektros energijos kiekio ir palyginti su 2022 m. I pusm., 2023 m. I pusm. eksportuotos elektros energijos kiekis pakito nežymiai (+0,9 proc.) - daugiausia augo elektros energijos eksportas į Latviją (+65,1 proc.), Švediją (+58,1 proc.), sumažėjo į Lenkiją (-6,8 proc.).

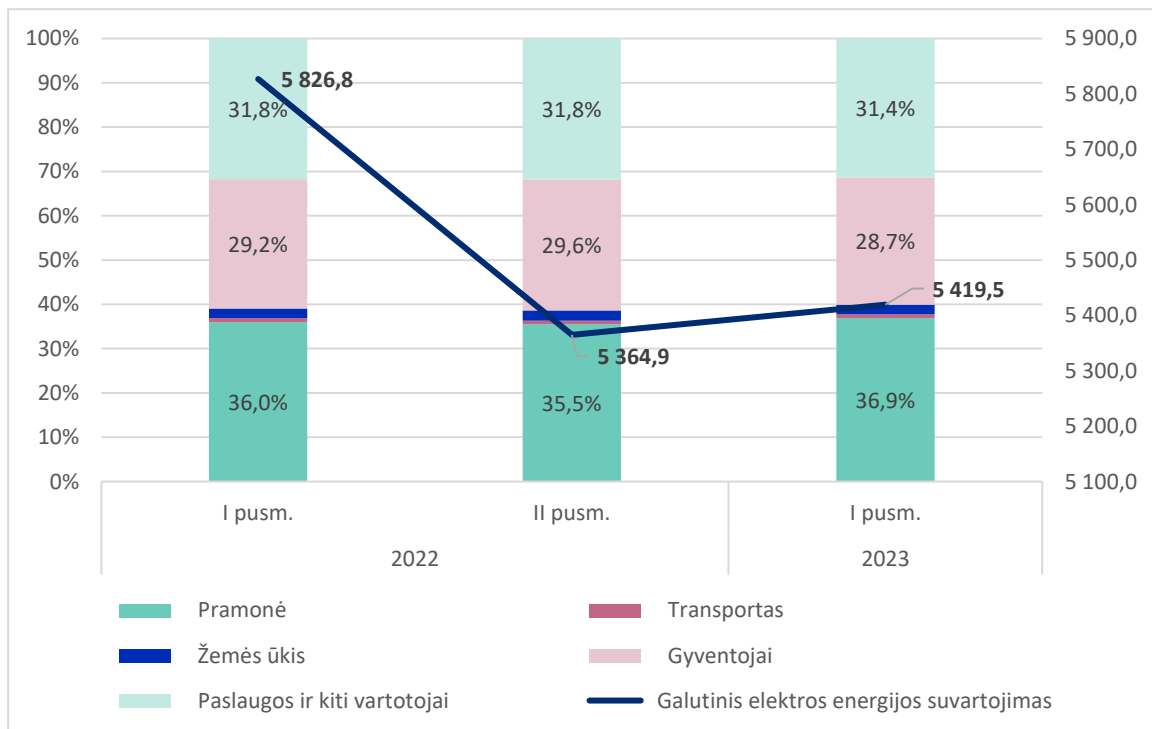
2023 m. I pusm. daugiausia eksportuota elektros energijos į Lenkiją (69,3 proc.).

4 lentelė. Galutinis elektros energijos suvartojimas, GWh

	2022 m.		2023 m.	Pokytis
	I pusr.	II pusr.	I pusr.	2023-2022 m. I pusr.
Galutinis elektros energijos suvartojimas	5 826,8	5 364,9	5 419,5	-7,0%
Pramonė	2 095,2	1 904,0	2 000,3	-4,5%
Transportas	53,1	43,8	48,0	-9,6%
Žemės ūkis	125,8	123,1	116,0	-7,8%
Gyventojai	1 701,7	1 587,4	1 555,6	-8,6%
Paslaugos ir kiti vartotojai	1 851,0	1 706,6	1 699,6	-8,2%

2023 m. I pusr. palyginti su 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu -7,0 proc. (arba 407,3 GWh) sumažėjo elektros energijos suvartojimas, tai labiausiai nulėmė sumažėjęs elektros energijos suvartojimas (GWh) šiuose sektoriuose: paslaugų ir kitų vartotojų (151,4 GWh arba - 8,2 proc.), gyventojų (146,1 GWh arba -8,6 proc.), pramonės sektoriuje (94,9 GWh arba - 4,5 proc.). Elektros energijos suvartojimas taip pat mažėjo žemės ūkio (9,8 GWh arba - 7,8 proc.) ir transporto (5,1 GWh arba -9,6 proc.) sektoriuose.

3 pav. Elektros energijos suvartojimas pagal ūkio sektorius 2022 m. ir 2023 m. I pusr., proc.

2022 m. ir 2023 m. I pusr. didžiausiu elektros energijos suvartojimu pasižymėjo pramonės, paslaugų ir kitų vartotojų, gyventojų sektoriai.

Didmeninė rinka

5 lentelė. Didmeninė rinka

	2022 m.			2023 m.		Pokytis 2023-2022 m. I pusm.
	I pusm.	II pusm.	Iš viso	I pusm.		
Pardavimų apimtis, GWh:	1 362,19	972,09	2 334,28	1 236,85		-9,2%
-Pagal dvišales sutartis	576,64	576,65	1 153,29	469,89		-18,5%
-Biržoje	639,08	249,45	888,53	530,92		-16,9%
-Parduotas disbalansas perdavimo sistemos operatoriui (PSO)*	146,47	145,98	292,45	236,04		61,2%
Pirkimų apimtis, GWh:	5 922,92	5 375,88	11 298,79	5 320,99		-10,2%
-Pagal dvišales sutartis	638,02	655,87	1 293,89	1 221,64		91,5%
-Biržoje	5 188,63	4 569,32	9 757,95	3 911,34		-24,6%
-Pirtas disbalansas iš PSO	96,26	150,69	246,95	188,00		95,3%

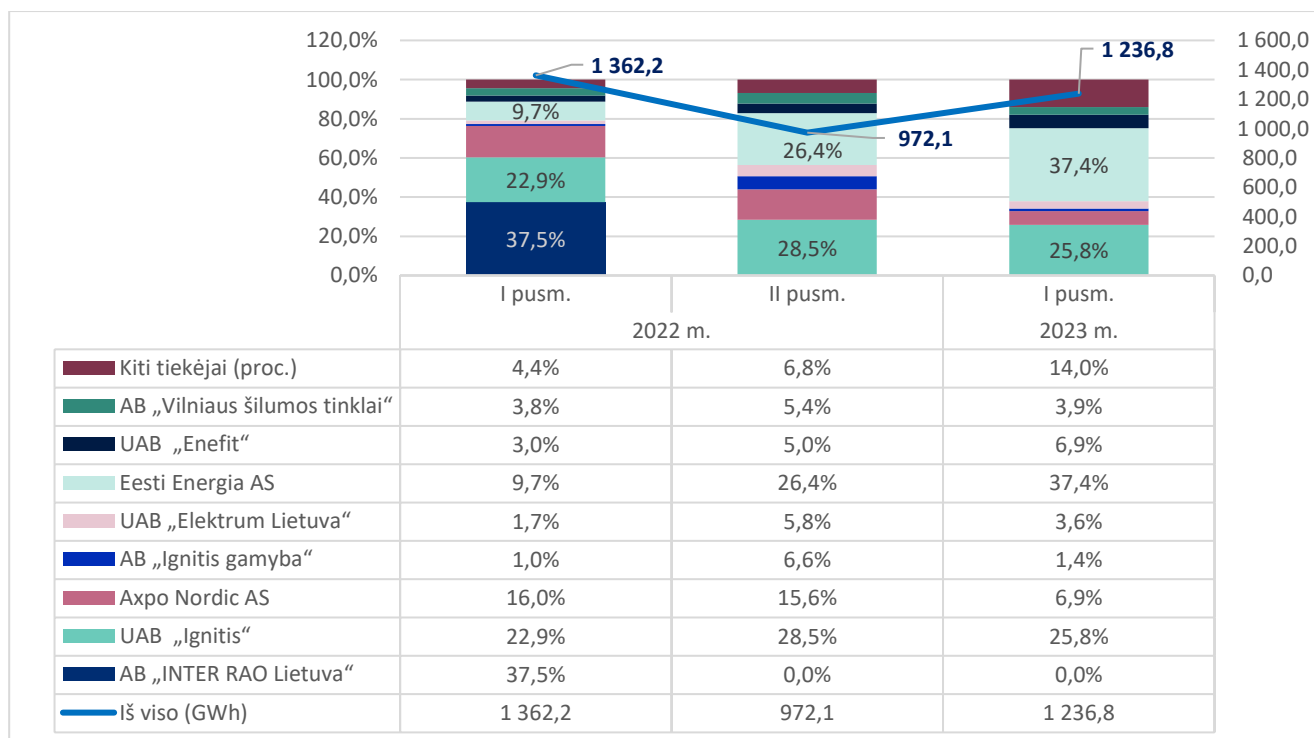
*tinklų naudotojams priskirtas disbalanso kiekis

2023 m. I pusm., pirkimų apimtys viršijo pardavimų apimtį 4,3 karto, o palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2022 m.:

- ✓ Beveik dešimtadaliu sumažėjo tiek pardavimų, tiek pirkimų apimtys.
- ✓ Pardavimų apimtys biržoje sumažėjo 16,9 proc. ir sudarė 530,92 GWh, pagal dvišales sutartis sumažėjo 18,5 proc. ir sudarė 469,89 GWh.
- ✓ Pirkimų apimtys pagal dvišales sutartis padidėjo 1,9 karto ir sudarė 1 221,64 GWh, o pirkimų apimtys biržoje susitraukė ketvirtadaliu ir sudarė 3 911,34 GWh.

Pardavimai didmeninėje rinkoje

4 pav. Pardavimai didmeninėje rinkoje

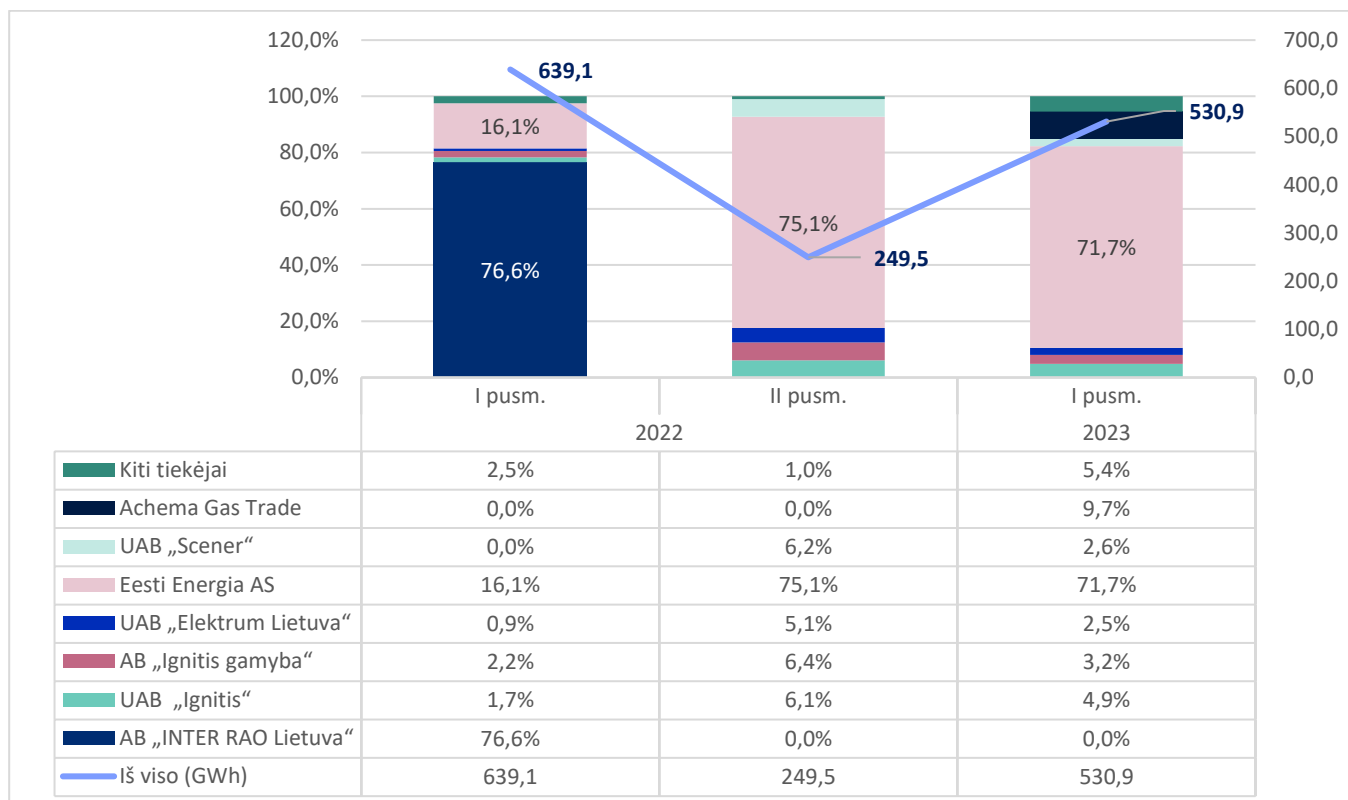

2023 m. I pusm. pardavimus elektros energijos didmeninėje rinkoje vykdė 19 nepriklausomų elektros energijos tiekėjų, teikiančių ataskaitas VERT. Pagrindiniai rinkos dalyviai buvo Eesti Energia AS (37,4 proc.) ir UAB „Ignitis“ (25,8 proc.).

Pardavimai biržoje

2023 m. I pusm. elektros energijos pardavimus biržoje vykdė 12 tiekėjų. 2022 m. II ketv. AB „Inter Rao Lietuva“ pasitraukus iš didmeninės elektros energijos pardavimų rinkos, 2023 m. I pusm. biržoje elektros energijos daugiausia pardavė Eesti Energia AS (71,7 proc. rinkos dalies).

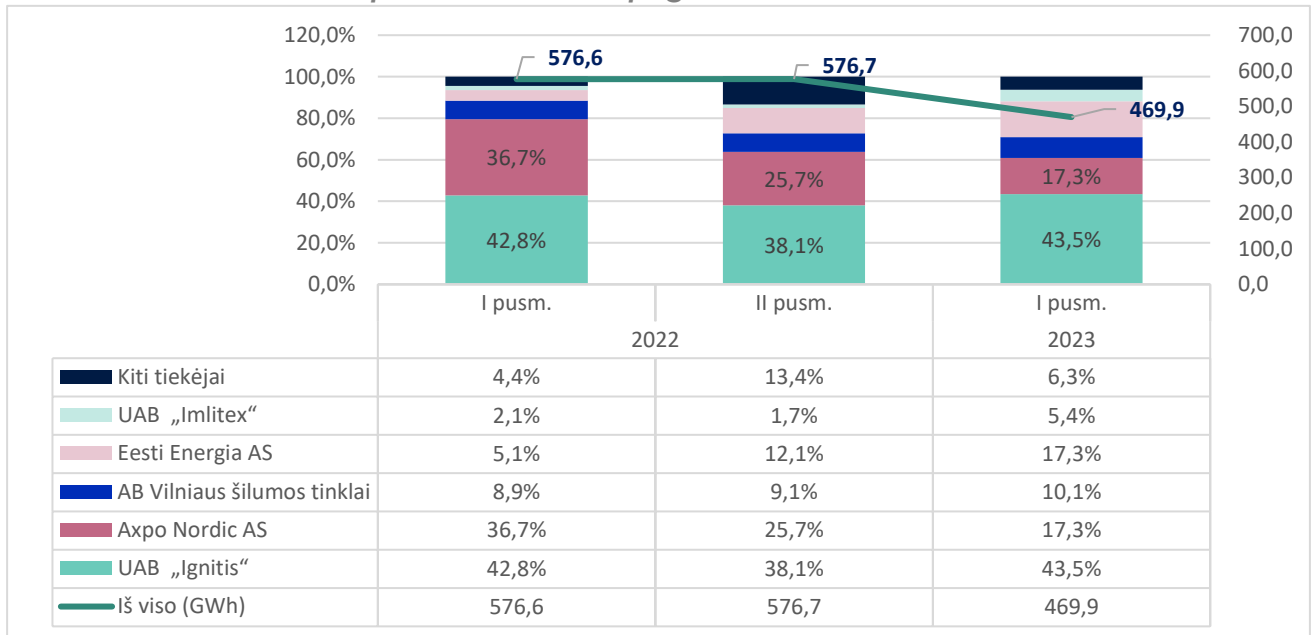
5 pav. Pardavimai biržoje

Pardavimai pagal dvišales sutartis

2023 m. I pusm. pagal prekybą elektros energija dvišalėmis sutartimis didmeninėje rinkoje užėmė UAB „Ignitis“ (43,5 proc.), Axpo Nordic AS ir Eesti Energia AS - po 17,3 proc.

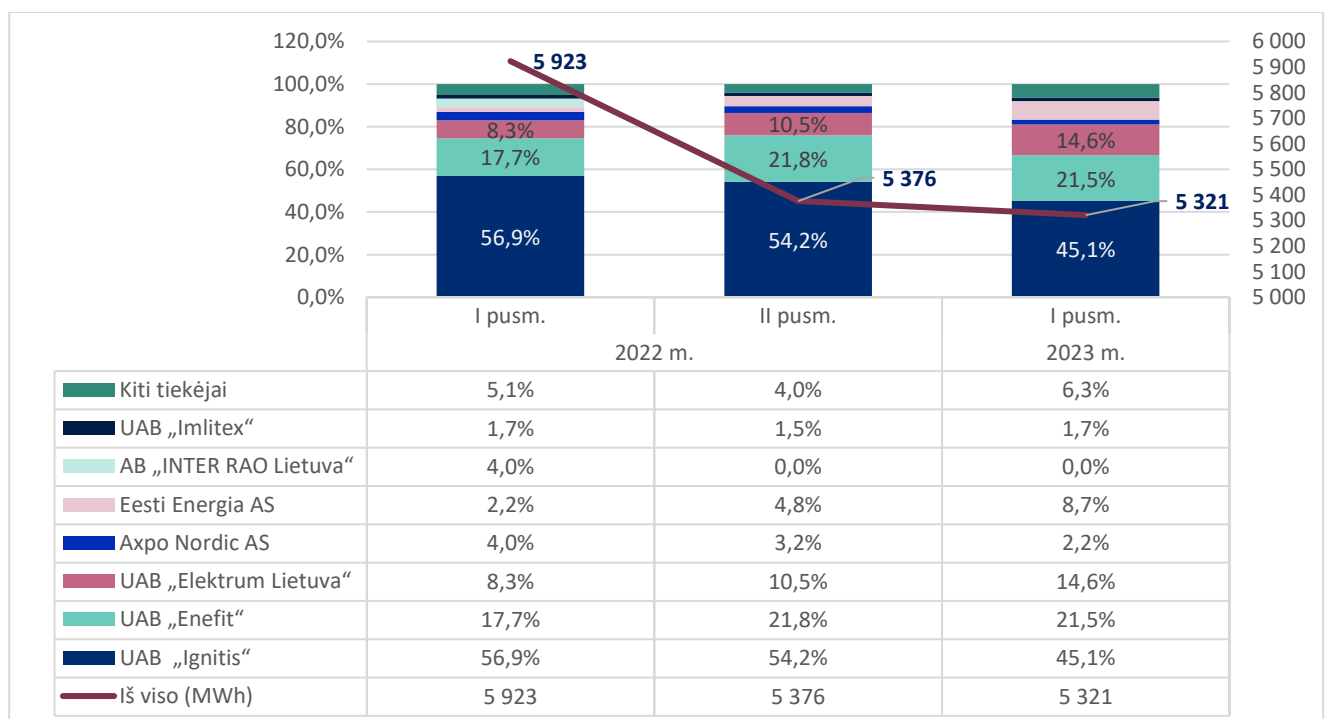
6 pav. Pardavimai pagal dvišales sutartis

Pirkimai didmeninėje rinkoje

2023 m. I pusm. pirkimus elektros energijos didmeninėje rinkoje vykdė 26 nepriklausomi elektros energijos tiekėjai, teikiantys ataskaitas VERT. 2023 m. I pusm. pagrindiniai elektros energijos didmeninės rinkos pirkimų dalyviai buvo UAB „Ignitis“ (45,1 proc.), UAB „Enefit“ (21,5 proc.) ir UAB „Elektrum Lietuva“ (14,6 proc.).

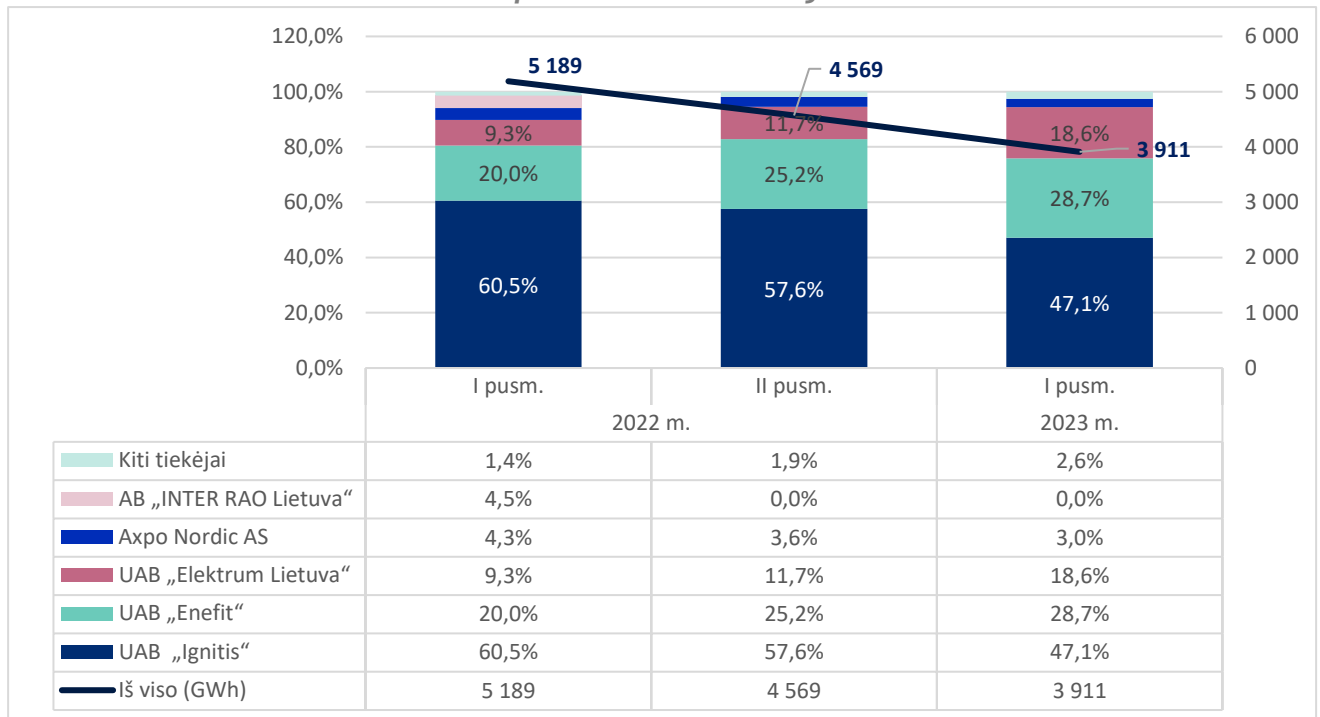
7 pav. Pirkimai didmeninėje rinkoje

Pirkimai biržoje

2023 m. I pusm. elektros energijos pirkimus biržoje vykdė 14 tiekėjų, iš kurių didžiausią dalį rinkos užėmė UAB „Ignitis“ (47,1 proc.), UAB „Enefit“ (28,7 proc.), UAB „Elektrum Lietuva“ (18,6 proc.). Pastebėtina, kad 2022 m. I pusm. - 2023 m. I pusm. sumažėjo UAB „Ignitis“ rinkos dalis (-10,5 proc.).

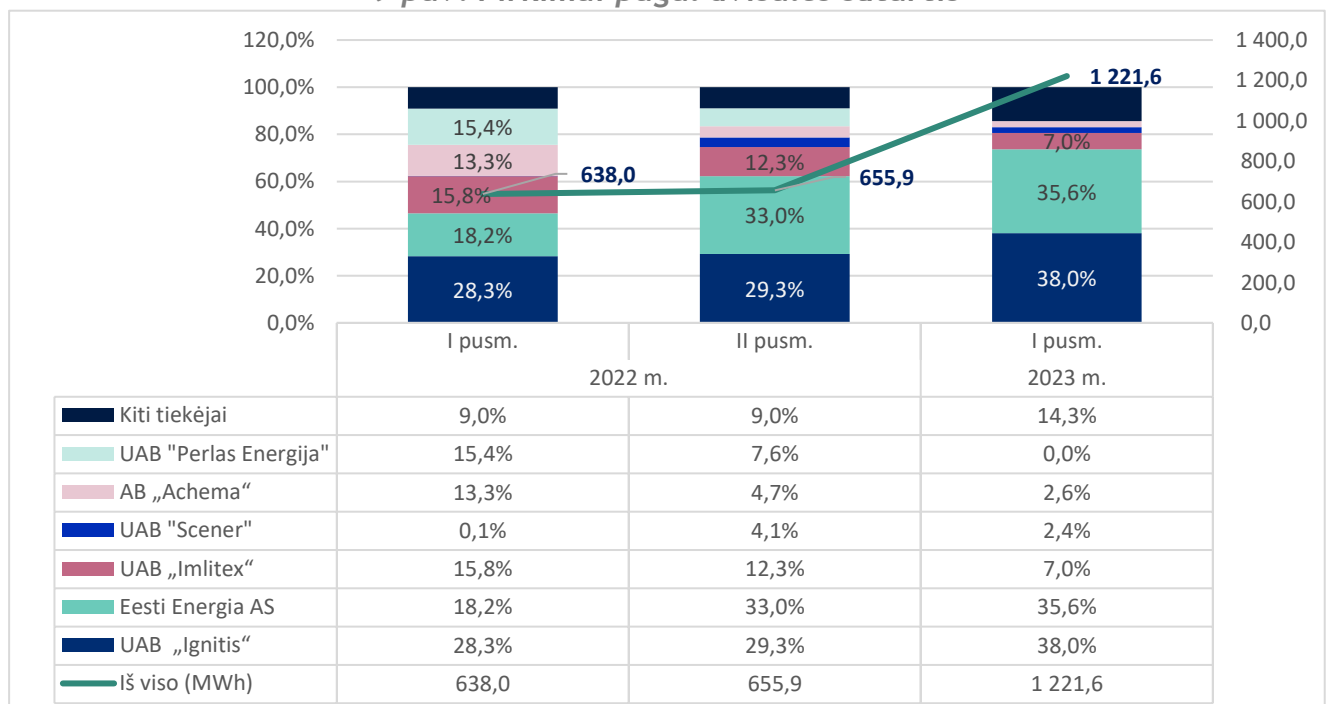
8 pav. Pirkimai biržoje

Pirkimai pagal dvišales sutartis

2023 m. I pusm. pagal prekybą elektros energija dvišalėmis sutartimis didmeninėje rinkoje užėmė UAB „Ignitis“ (38,0 proc.), Eesti Energia AS (35,6 proc.), UAB „Imlitex“ (7,0 proc.).

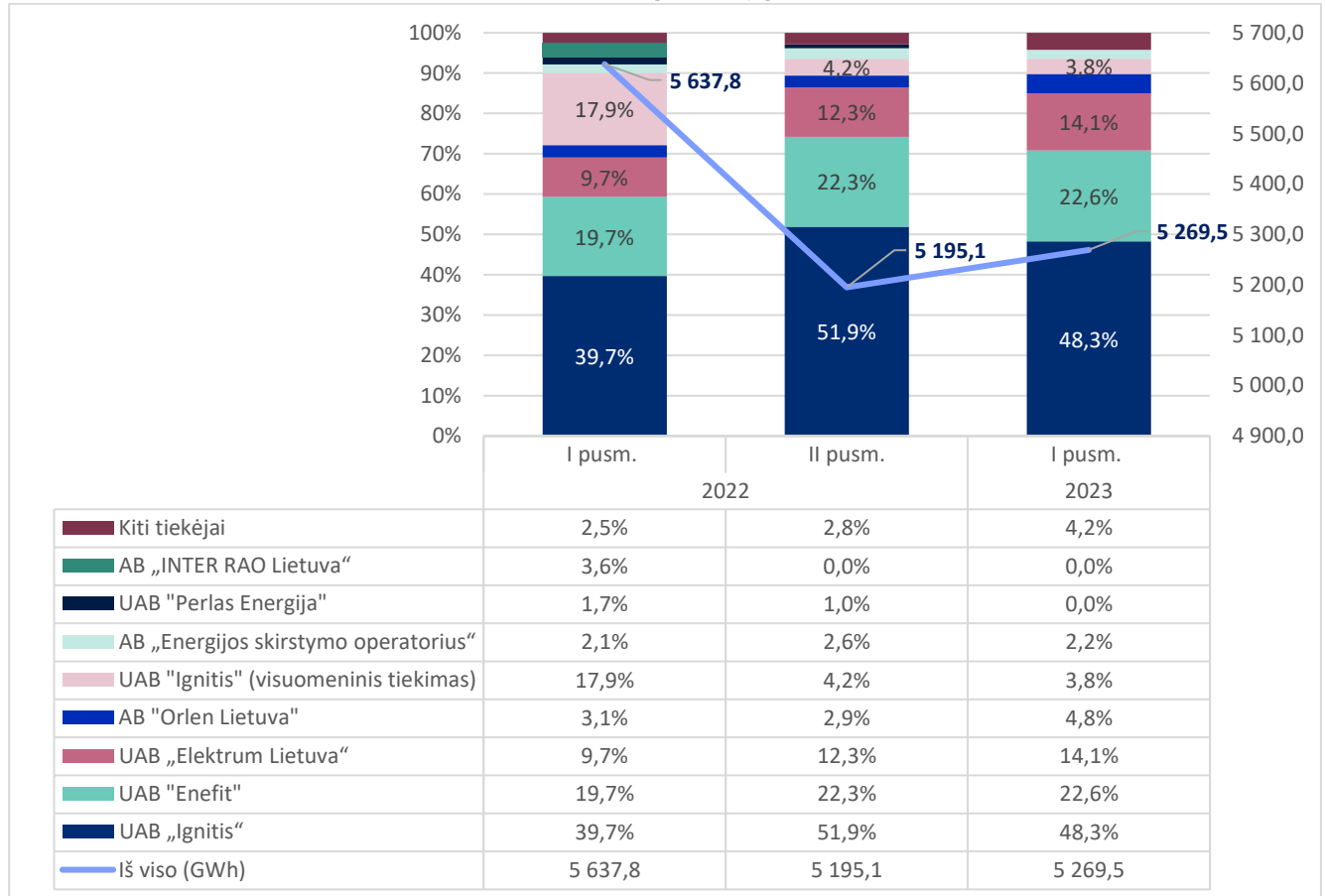
9 pav. Pirkimai pagal dvišales sutartis

Mažmeninė rinka

2023 m. I pusm., palyginti su 2022 m., elektros energijos vartotojų skaičius augo nuo 1 851 649 iki 1 865 442 elektros energijos vartotojų, iš kurių 1 686 710 (90,4 proc.) - buitiniai elektros energijos vartotojai.

10 pav. Mažmeninės rinkos pardavimo struktūra pagal tiekėjus 2022 m. ir 2023 m. I pusm., proc.

UAB „Ignitis“, UAB „Enefit“, UAB „Elektrum Lietuva“ - trys didžiausi nepriklausomi elektros energijos tiekėjai mažmeninėje rinkoje. Jų dalis mažmeninėje rinkoje 2023 m. I pusm. sudarė 85,0 proc. pagal parduotą elektros energijos kiekį. Lyginant 2023 m. I pusm. su 2022 m. II pusm., padidėjo AB „Orlen Lietuva“ (+1,9 proc.), UAB „Elektrum Lietuva“ (+1,8 proc.), UAB „Enefit“ (+0,3 proc.) rinkos dalys, sumažėjo UAB „Ignitis“ (-3,6 proc.) rinkos dalis.

2023 m. I pusm., palyginti su 2022 m. I pusm., buitinių vartotojų elektros energijos suvartojimas sumažėjo nuo 1 637,6 GWh iki 1 490,5 GWh (-9,0 proc.), tuo tarpu nebutinių vartotojų - nuo 4 000,2 GWh iki 3 778,9 GWh (- 5,5 proc.), bendras buitinių ir nebutinių vartotojų elektros energijos suvartojimas sumažėjo nuo 5 637,8 GWh iki 5 269,5 GWh (- 6,5 proc.).

Atitinkamai sumažėjo vidutinis vieno buitinio vartotojo suvartojimas nuo 1,0 MWh - 2022 m. I pusm. iki 0,9 MWh - 2023 m. I pusm. (-10,0 proc.). Nebutinių vartotojų segmente vidutinis elektros energijos suvartojimas 2022 m. I pusm. sudarė 23,8 MWh, o 2023 m. I pusm. - 21,3 MWh (-10,4 proc.).

6 lentelė. Mažmeninės rinkos elektros energijos suvartojimas ir elektros energijos vartotojų skaičius

	2022			2023		Pokytis
	I pusr.	II pusr.	Iš viso	I pusr.	2023-2022 m. I pusr.	
Buitinių vartotojų elektros energijos suvartojimas, GWh	1 637,6	1 525,5	3 163,1	1 490,5	-9,0%	
Vidutinis buitinių vartotojų skaičius, tūkst.	1 663,8	1 672,1	1 668,0	1 682,1	1,1%	
Vidutinis vieno buitinio vartotojo suvartojimas, MWh	1,0	0,9	1,9	0,9	-10,0%	
Nebuitinių vartotojų elektros energijos suvartojimas, GWh	4 000,2	3 669,5	7 669,7	3 778,9	-5,5%	
Vidutinis nebutinių vartotojų skaičius, tūkst.	168,2	173,1	170,6	177,4	5,5%	
Vidutinis vieno nebutinio vartotojo suvartojimas, MWh	23,8	21,2	45,0	21,3	-10,4%	
Bendras elektros energijos suvartojimas, GWh	5 637,8	5 195,0	10 832,8	5 269,5	-6,5%	